Uchwala Nr XVII/117/04
Rady Gminy Krzywda
z dnia 29 czerwca 2004 r.

w sprawie uchwalenia Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda na lata 2004 - 2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda na lata 2004 - 2013 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały .

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzywda.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
/-/ Barbara Korczak

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/117/04
Rady Gminy Krzywda
z dnia 29 czerwca 2004r.

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda

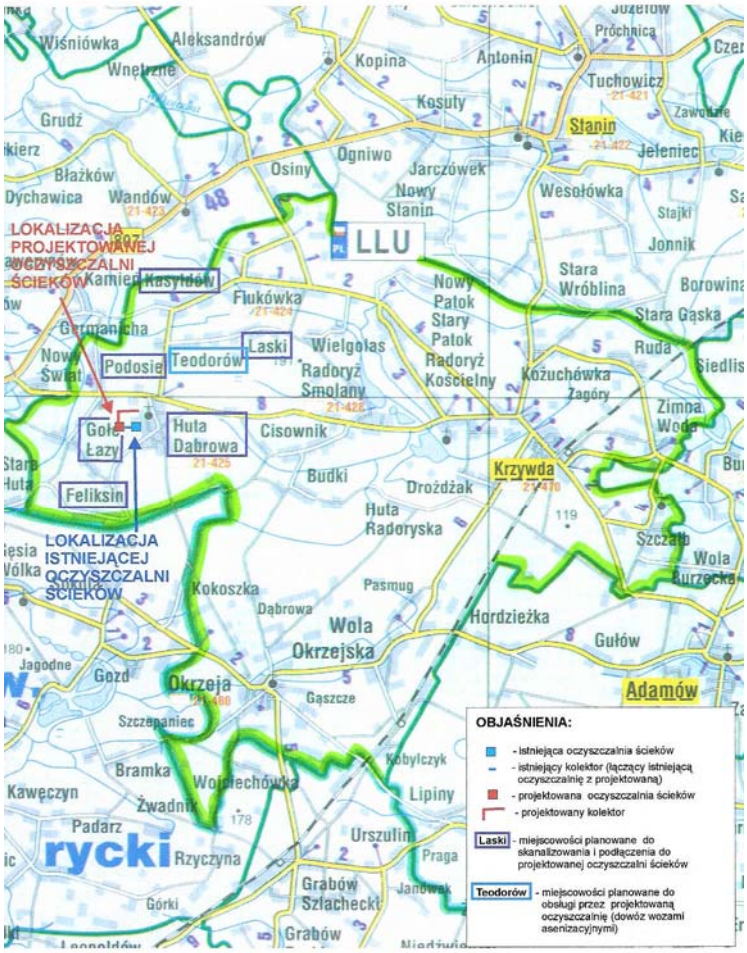

GMINA KRZYWDA SKALA 1:100 000

na lata 2004 - 2013

KRZYWDA 2004

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3

ROZDZIAŁ I **Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na terenie Gminy Krzywda** 5

1.1 Położenie geograficzne 5

1.2 Środowisko przyrodnicze 5

1.3 Turystyka 8

1.4 Infrastruktura techniczna i społeczna 9

1.5 Gospodarka 11

1.6 Sfera społeczna 12

1.7 Szanse i zagrożenia dla Gminy Krzywda 13

ROZDZIAŁ II **Określenie hierarchizacji inwestycji według stopnia ich ważności.** 16

ROZDZIAŁ III **Realizacja zadań i projektów** 17

1.1 Projekty realizowane w latach 2004-2006 w ramach programu ZPORR 17

1.2 Projekty realizowane w latach 2004-2013 33

ROZDZIAŁ IV **Sposoby kontroli realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda** 47

PODSUMOWANIE 49

WSTĘP

Celem opracowania a następnie uchwalenia i wdrażania Lokalnego Planu Rozwoju jest uporządkowanie polityki inwestycyjnej Gminy z określeniem celów strategicznych rozwoju Gminy, wypracowaniem rankingu inwestycji, prognozą ich realizacji oraz finansowania w ustalonym okresie czasowym.

Wymóg przygotowania Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda wynika z zapisów rządowego dokumentu Uzupełnienie do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Posiadanie lokalnego planu rozwoju jest niezbędne z uwagi na procedurę składania wniosków aplikacyjnych do Urzędu Marszałkowskiego w sprawie uzyskania dofinansowania z funduszy europejskich.

Celem nadrzędnym opracowania Lokalnego Planu Rozwoju jest określenie programów działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia lokalnej społeczności.

Plan jest uszczegółowieniem zapisów Strategii Rozwoju Gminy Krzywda. Celem głównym Lokalnego Planu Rozwoju jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój. Cele strategiczne „Strategii Rozwoju Gminy Krzywda" są celami „Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda", natomiast cele operacyjne „Strategii Rozwoju Gminy Krzywda" są zarazem kierunkami działań „Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda". Konkretyzacją kierunków są zadania, prowadzące do ich realizacji. Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda zawiera informacje o planowanych projektach i zadaniach inwestycyjnych na lata 2004 - 2006 wraz ze wskazaniem źródeł ich finansowania. W dokumencie tym znajdują się także informacje na temat planowanych projektów i zadań inwestycyjnych na lata następne, tj. 2007-2013.

Pracę nad LPR powierzono osobom pracującym i zajmującym się na co dzień zagadnieniami w obszarach finansowania, inwestowania i administrowania, związanymi z funkcjonowaniem Jednostki Samorządu Terytorialnego jaką jest Gmina Krzywda.

Lokalny Plan Rozwoju przygotowany jest z uwzględnieniem opracowań o charakterze planowym, które Gmina posiada takich jak:

- Strategia Rozwoju Gminy Krzywda
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- Plan Gospodarki Odpadami
- Wieloletni Plan Inwestycyjny

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda będzie służył zapewnieniu koncentracji środków finansowych na strategicznych celach Gminy oraz będzie wpływał na efektywność ich wykorzystania. Poprzez strategiczne działania oraz długofalowe programowanie i konsekwentną realizację programu powinny zostać rozwiązane podstawowe problemy rozwoju Gminy Krzywda.

ROZDZIAŁ I

AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA TERENIE GMINY KRZYWDA

1.1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Krzywda położona jest w północno – zachodniej części województwa lubelskiego, jest jedną z dziesięciu gmin powiatu łukowskiego.

Miejscowość gminna - Krzywda jest oddalona:

- 25 km od Łukowa,
- 90 km od Lublina,
- 51 km od Siedlec,

Biorąc pod uwagę podział geofizyczny Polski, usytuowana jest na Wysoczyźnie Żelechowskiej, stanowiącej część Niziny Południowo - Podlaskiej.

Region ten położony jest na terenie zlodowacenia środkowo – polskiego i obejmuje swym zasięgiem fragment wysoczyzny polodowcowej, rozciętej dolinami rzek: Bystrzyca, Wilga i Okrzejka. Na terenie gminy znajduje się obszar źródliskowy rzeki Mała Bystrzyca, odprowadzającej swe wody na południowy – zachód do dorzecza Tyśmienicy oraz rzeki Wilga odprowadzającej swe wody na zachód do dorzecza Wisły.

Obecnie Gmina Krzywda zajmuje obszar 16.105 ha, zamieszkiwany przez 10.970 mieszkańców. W jej skład wchodzą 24 wsie, wśród których największe to: Krzywda, Okrzeja, Huta Dąbrowa, Wola Okrzejska.

1.2 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Rzeźba terenu gminy jest słabo urozmaicona, o wysokościach bezwzględnych wahających się od około 160 do 180 m n.p.m. Ma ona charakter zdenudowanej wysoczyzny, miejscami lekko falistej, przeciętej płytkimi dolinami niewielkich rzek. Ogólnie obszar jest nachylony w kierunku z zachodu na wschód. Obecną rzeźbę terenu ukształtowały procesy okresu zlodowaceń. Zlodowacenia południowopolskie i środkowopolskie pozostawiły warstwy glin zwałowych, piasków, żwirów rzecznych i głazów narzutowych. W okresie zlodowacenia bałtyckiego obszar znalazł się w strefie peryglacjalnej o silnym działaniu czynników denudacyjnych. Nastąpiło zrównywanie terenu: łagodzenie wzniesień, wypełnianie obniżeń. W ostatnim okresie - holocenie - przeważała akumulacja rzeczna i eoliczna, doprowadzająca do wypełniania osadami rzecznymi dolin, tworzenia się wydm, piasków pylastych i torfów.

Na terenie gminy wyróżnia się następujące jednostki morfologiczne:

- płaska wysoczyzna polodowcowa,
- moreny czołowe w postaci wzniesień o wysokościach względnych 5-15 metrów,
- pojedyncze wzniesienie w formie kemu zlokalizowane we wsi Cisownik,
- obniżenia powytopiskowe w kształcie rozległych niecek o płaskich powierzchniach,
- zagłębienia bezodpływowe o głębokości do 2,5 metra.

Gleby

Gleby na obszarze gminy Krzywda wytworzyły się na utworach lodowcowych i polodowcowych, głównie na piaskach, torfach i murszach. Są one słabo zróżnicowane. Występują tu głównie bielice i pseudobielice oraz gleby brunatne wyługowane. W dolinach przeważają gleby torfowe i murszowo-torfowe oraz czarne ziemie zdegradowane.

Dominujące kompleksy gleb to:

- żytni słaby - 49,5 % powierzchni gruntów ornych,
- żytni dobry - 38,0 %,
- żytni bardzo dobry - 12,5 %.

Klasyfikacja bonitacyjna gruntów

Klasa bonitacyjna	Grunty orne % powierzchni	Użytki zielone % powierzchni
III a	0,2	
III b	1,7	8,4
IVa	11,9	
IVb	23,8	53,1
V	32,9	38,5
VI	29,7	

Większe obszary gleb klasy III - IV koncentrują się we wsiach Radoryż Kościelny i Fiukówka, natomiast gleby kI. V-VI we wsiach: Laski, Teodorów, Budki, Huta Dąbrowa, Huta Radoryska, Feliksin, Drożdżak.

Surowce mineralne

Z grupy surowców mineralnych o znaczeniu przemysłowym znajdują się na terenie gminy w miejscowości Krzywda złoża piasków kwarcytowych, przydatnych do produkcji cegły

silikatowej. Zaś w miejscowości Huta Radoryska i Okrzeja znajduje się kopalnia żwiru, wykorzystywanego do budownictwa i drogownictwa.

Sieć wodna

Obszar gminy charakteryzuje się dość dobrze rozwiniętą siecią wodną. Przez teren gminy przepływają następujące rzeki: Bystrzyca Mała, Okrzejka, Struga Cisownik.

Na terenie gminy jest kilka stosunkowo dużych obszarowo stawów rybnych: w miejscowości Radoryż Smolany o powierzchni około 160 hektarów, w Krzywdzie - 18 ha, w Okrzei około 20 ha.

Wody podziemne zalegają w poziomach wodonośnych różnych okresów. Pierwszy poziom wodonośny- czwartorzędowy - występuje na głębokości od 0 do 1 m pod poziomem terenu. Zaś pierwszy użytkowy poziom wodonośny występuje na głębokości około 40-70 m pod poziomem terenu.

Zbiorowiska roślinne

Szata roślinna gminy jest dość zróżnicowana. Występują tu zbiorowiska leśne, wodne, nawodne, szuwarowe, łąkowe; torfowiskowe o charakterze zbiorowisk naturalnych i pół naturalnych. Dominujące typy siedliskowe lasów to bory świeże, bory mieszane świeże, lasy mieszane świeże.

Lasy są więc ważnym bogactwem gminy Krzywda, zajmują one około 30% powierzchni gminy, w tym lasy państwowe około 40% powierzchni leśnej. Są one administrowane przez Nadleśnictwo Łuków. W najbliższym okresie przewiduje się zalesienia powierzchni o najniższej bonitacji gleb, tj. kl.V i VI, Viz. Największe kompleksy leśne występują w okolicach wsi: Huta Radoryska, Budki, Cisownik, Fiukówka, Radoryż Kościelny.

Krajobraz i **walory środowiska przyrodniczego**

Pod względem form ukształtowania terenu i występujących wód powierzchniowych obszar gminy jest mało urozmaicony. Głównym elementem różnicującym krajobraz jest rodzaj szaty roślinnej wynikający ze sposobu użytkowania ziemi oraz element antropogeniczny - sieć osadnicza. Na tej bazie wyróżniają się na terenie gminy dwa podstawowe typy krajobrazu:

- przewadze kompleksów leśnych i łąkowych,
- z rozwiniętą siecią osadniczą, zabudową kolonijną oraz mozaiką pól uprawnych.

Na terenie gminy występują obszary charakteryzujące się bogatą fauną i florą, np. rozległy obszar wrzosowisk w okolicach Budek.

W gminie występują następujące pomniki przyrody:

- jałowce - grupa drzew jednogatunkowych w miejscowości Wielgolas,
- dąb szypułkowy we wsi Podosie,
- sosna wejmutka - w parku w Radoryżu Smolanym (przy Zespole Szkół Rolniczych) oraz w parku w Krzywdzie,
- grupa drzew - 4 świerki pospolite - park ZSR w Radoryżu Smolanym,
- grupa czterech jałowców wirginijskich - park w Anielinie,
- lipa drobnolistna - w parkach w Anielinie, Krzywdzie i Radoryżu Smolanym,
- klon tatarski - park w Anielinie,
- głaz narzutowy przy stawach rybnych w Radoryżu Smolanym.

Środowisko przyrodnicze gminy Krzywda posiada więc wiele cennych zasobów, głównie wśród elementów szaty roślinnej.

1.3 TURYSTYKA

Gmina Krzywda dysponuje dobrym zapleczem turystycznym, z którego coraz częściej chętniej korzystają zarówno grupy zorganizowane, jak i turyści indywidualni.

Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców gminy cieszy się sport amatorski. Najwytrwalsi zawodnicy skupiają się w klubach sportowych, wśród których największymi osiągnięciami poszczycić się mogą: Klub „Unia Krzywda" – plasujący się w V lidze, oraz Klub „Hutnik" z Huty Dąbrowa grający również w V lidze. W miejscowościach, w których działają kluby sportowe znajdują się również obiekty sportu i rekreacji. Stadion w Hucie Dąbrowie jest przystosowany do organizacji rozgrywek na szczeblu wojewódzkim. W Krzywdzie Ośrodek Sportu i Rekreacji posiada płytę boiska przystosowaną do gry w IV lidze.

Wycieczki szkolne korzystają ze Schroniska Młodzieżowego, zorganizowanego przy Szkole Podstawowej w Woli Okrzejskiej, dysponującego noclegiem dla 40 osób.

W Woli Okrzejskiej znajduje się również baza kempingowa, położona w bezpośrednim sąsiedztwie Muzeum Henryka Sienkiewicza. Wspomniana miejscowość jest miejscem urodzenia tego słynnego pisarza, w którego twórczości ma odzwierciedlenie silny związek ze stronami rodzinnymi, a żywe opisy przyrody przywodzą na myśl piękno Podlasia.

W Okrzei w 1938r. zakończono sypanie Kopca Henryka Sienkiewicza, a 2 października 1966r. nastąpiło uroczyste otwarcie Muzeum, poświęconego pamięci pisarza. Obecnie Muzeum posiada 6 sal wystawowych, a przed wejściem do Muzeum można podziwiać rzeźby twórców ludowych przedstawiające bohaterów utworów Henryka Sienkiewicza.

Innymi znanymi obiektami zabytkowymi gminy są zespoły dworsko – parkowe, położone w Krzywdzie, Anielinie i Radoryżu Smolanym – wszędzie tam jest dużo do zwiedzania.
Na terenie gminy Krzywda znajduje się kilka obiektów wpisanych do Rejestru Zabytków:

- Muzeum im. Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej -1 pol. XIX w,
- Zespół dworsko-parkowy w Krzywdzie z XIX w.,
- Zespół dworsko-parkowy w Anielinie, pocz. XX w.,
- Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Piotra i Pawła, 1790-93 rok,
- Cmentarz katolicki w Okrzei, grób Stefanii z Cieszkowskich Sienkiewicz - około 1873 oraz grób Antoniego Nofok z około 1855 roku,
- Zespół dworsko-parkowy, XIX w.

Baza turystyczno-wypoczynkowa w gminie jest jednak niewystarczająca.

1.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA

a) Komunikacja i łączność

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Dęblin - Łuków. W Krzywdzie znajduje się stacja kolejowo - towarowa wyposażona w rampę przeładunkową oraz w Okrzei stacja osobowo towarowa, ze składem drzewnym.

Podstawowy szkielet układu dróg w gminie Krzywda stanowią drogi gminne, których zadaniem jest realizacja powiązań między gminami a także wewnątrz gminy. Sieć dróg gminnych ma długość 101 km, w tym utwardzonych jest 88 km. Pod względem technicznym stan dróg jest zróżnicowany. W miejscowościach Krzywda, Okrzeja, Wola Okrzejska, Huta Dąbrowa, Radoryż Kościelny oraz Teodorów, Kożuchówka i Fiukówka wzdłuż dróg usytuowane są chodniki.

Przez gminę przebiegają drogi powiatowe, o długości 74 km, w tym utwardzonych 68,4 km. Najważniejsze to połączenia w kierunku: Adamowa, Stanina, Łukowa, Żelechowa i Ryk. Układ i stan techniczny dróg i chodników jest ważnym elementem infrastruktury, który może decydować np. o lokalizacji nowych inwestycji, dlatego na bieżąco prowadzona jest w gminie Krzywda ich modernizacja oraz przebudowa.

W miejscowości Krzywda i Okrzei znajdują się po dwie, a w Hucie Dąbrowie jedna stacja paliw, co w chwili obecnej zaspokaja potrzeby lokalnych odbiorców.

Gmina Krzywda obsługiwana jest przez komunikację autobusową. Realizowane są połączenia z Lublinem, Łukowem, Siedlcami, gminami sąsiednimi oraz powiązania wewnątrz gminne.
W gminie są 3 urzędy pocztowe: w Krzywdzie, Hucie Dąbrowie i Okrzei.

W 9 sołectwach poprowadzona jest sieć światłowodowa. Pozostała część gminy posiada połączenia dzięki sieci radiowej, poprzez zainstalowanie masztów we wsiach: Huta Dąbrowa, Okrzeja, Fiukówka, Krzywda. Ponadto znajdują się 4 wieże dla potrzeb telefonii komórkowej we wsi Okrzeja, Wola Okrzejska oraz 2 w Krzywdzie.

b) Infrastruktura sanitarna

Wodociągi

Stan zwodociągowania wsi w gminie sięga 97 %. W budowie są przyłącza do wsi o zabudowie kolonijnej. Po ich realizacji, pokrycie potrzeb w zakresie sieci wodociągowej sięgnie 100 %. Sieć główna ma 157 km, a długość przyłączy wynosi 73,8 km.

Gospodarka ściekowa

Uruchomiono trzy oczyszczalnie ścieków wraz z siecią kanalizacyjną w Krzywdzie, Hucie Dąbrowie oraz Radoryżu Smolanym. Na najbliższe lata zaplanowano budowę kolejnej oczyszczalni wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Okrzeja oraz realizowana będzie systematyczna rozbudowa istniejącej już kanalizacji.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami zorganizowana jest w formie zbiórki śmieci do kontenerów, opróżnianych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Krzywdzie. Na potrzeby składowania śmieci wybudowano wysypisko, posiadające zabezpieczenia przed skażeniem środowiska. Zlokalizowane jest ono w Krzywdzie, a jego pojemność wystarczalna szacowana jest na 25 lat.

c) Elektroenergetyka

Na terenie gminy zaspokojenie potrzeb w gaz sieciowy jest częściowe, ponieważ gaz jest doprowadzony tylko do 45 % gospodarstw domowych. Gmina posiada dwie stacje redukcyjne: w miejscowości Huta Dąbrowa i Fiukówka. Ze stacji w Fiukówce będzie zasilana w przyszłości pozostała część gminy.

Podstawowym źródłem energii elektrycznej SN 15 kV jest dla gminy stacja transformująco-rozdzielcza 30/15 kV, zlokalizowana w Krzywdzie. Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz zakładów usługowych w Krzywdzie wymaga modernizacji tej stacji. Na lokalne systemy zasilania składają się:

- odgałęźne linie średniego napięcia 15 kV (napowietrzne i kablowe),

- stacje transformatorowe 15/0,4 kV (słupowe i wewnętrzne),
- linie niskiego napięcia (napowietrzne i kablowe), bezpośrednio zasilające odbiorców energii elektrycznej.

Stan techniczny sieci na terenie gminy jest zróżnicowany.

1.5 GOSPODARKA

Jest to region typowo rolniczy posiadający 12 091 ha użytków rolnych. Znaczna część mieszkańców źródło utrzymania czerpie z pracy na roli lub pracy bezpośrednio związanej z rolnictwem.

Oprócz gospodarstw rolnych funkcjonuje tu dość dużo zakładów przemysłowych, wśród których największym - zatrudnia ok. 700 osób – jest Huta Szkła Gospodarczego „Dąbrowa" Tadeusz Wrześniak znajdująca się w Hucie Dąbrowa. Wśród innych dużych zakładów na uwagę zasługuje „Wadima", dająca zatrudnienie ponad 60 pracownikom, jest też Zakład Zmechanizowanych Robót Ziemnych i Eksploatacja Kruszyw Stanisław Pietrzak oraz FPBHU Jerzy Redzik.

Na terenie gminy znajdują się ponadto: 3 piekarnie, 1 zakład masarski, 5 wspomnianych wcześniej stacji paliw.

Ogółem w regionie jest zarejestrowanych ponad 350 podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność w zakresie handlu i usług. Drobne rzemiosło skupione jest wokół funkcjonujących tu większych i mniejszych punktów sprzedaży, reprezentujących branżę spożywczą i przemysłową, zlokalizowanych w każdej wsi, wchodzącej w skład gminy.

W ostatnich latach na terenie gminy dostrzec można powolne ożywienie gospodarcze oraz rozwój drobnego przemysłu, rzemiosła oraz wytwórczości.

Wpływ na tę sytuację wywiera korzystne położenie regionu – przy zelektryfikowanej linii kolejowej Łuków – Dęblin. Pozytywnym czynnikiem, warunkującym rozwój gospodarczy oraz stanowiącym o aktywności danego regionu jest dostępna komunikacja drogowa. Gmina Krzywda spełnia również ten warunek, bowiem przez tereny gminy przechodzą ciągi dróg powiatowych, dających połączenie z gminami sąsiednimi: Krzywda – Adamów, Krzywda – Stanin- Łuków, Krzywda – Żelechów, Krzywda – Kłoczew.

Władze gminne dbają o to, aby Krzywda stała się regionem pożądanym przez inwestorów. W ofercie gospodarczej gminy przeznaczono do wykorzystania, między innymi, pomieszczenia magazynów Gminnej Spółdzielni w Krzywdzie, wraz z zapleczem mieszalni pasz.

1.6 SFERA SPOŁECZNA

Według danych na koniec roku 2003 Gminę Krzywda zamieszkiwało 10 940 osób. Gmina Krzywda jest obszarem typowo wiejskim.

W strukturze wieku przeważają ludzie w wieku produkcyjnym. Według danych z 2002 roku stanowili oni 54,2 % populacji gminy. Ludzie w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym odpowiednio stanowili 30,2% i 15,6% .

Na koniec kwietnia 2004 roku w Gminie Krzywda liczba bezrobotnych wyniosła 722 osoby.

Struktura wiekowa ludności gminy Krzywda kształtuje się korzystnie. Obserwuje się wzrost liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i zmniejszanie się udziału procentowego ludności w wieku poprodukcyjnym.

Wysokie bezrobocie i niskie dochody powodują, że coraz więcej osób korzysta z pomocy społecznej. Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenia w roku 2003 wynosiła 981, W tym 485 rodzin. Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich formę, rodzaj i liczbę – 247. Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich formę, rodzaj i liczbę -799.

Po wprowadzeniu w życie reformy, przygotowanej przez Ministerstwo Edukacji, na terenie gminy funkcjonuje 4 szkoły sześcioklasowe, 1 Publiczne Gimnazjum oraz 3 Zespoły Szkół – w Krzywdzie i Hucie Dąbrowa i w Okrzei. Funkcjonują również 2 szkoły ponad gimnazjalne: ZS w Radoryżu Smolanym (liczy 18 oddziałów, do których uczęszcza 441 uczniów kształcących się w systemie stacjonarnym i zaocznym) oraz Liceum Ogólnokształcące w Hucie Dąbrowie.
5 obiektów posiada sale gimnastyczne, które są wykorzystywane przez społeczność lokalną w celu rekreacji (gra w siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną).

Cechą charakterystyczną rozmieszczenia ludności w gminie jest jej koncentracja we wsiach Krzywda, Okrzeja i Huta Dąbrowa, które liczą od 1000 do 2000 mieszkańców. Jeśli chodzi o migracje ludności, to są one w ostatnich latach ograniczone trudnościami na rynku pracy.

Gmina Krzywda charakteryzuje się wysokim odsetkiem osób z wyższym i średnim wykształceniem. Znajdują one zatrudnienie głównie w szkołach i gminnej administracji.
Poziom wykształcenia mieszkańców gminy kształtował się w roku 2002 następująco:

- wyższe - 270 osób,
- policealne - 117,
- średnie zawodowe - 981,
- średnie ogólne - 257,

- zasadnicze zawodowe - 2051,
- podstawowe ukończone - 4012,
- podstawowe nieukończone - 676.

Sytuacja mieszkaniowa

Zabudowa zagrodowa dominuje we wszystkich wsiach gminy. W Krzywdzie i Hucie Dąbrowa występują osiedla domków jednorodzinnych. W tych miejscowościach oraz w Radoryżu Smolanym jest także zabudowa wielorodzinna - Spółdzielnie Mieszkaniowe i budownictwo zakładowe.

Rynek pracy w gminie Krzywda nie pokrywa zapotrzebowania lokalnej społeczności. W ostatnich latach bezrobocie kształtuje się na poziomie około 8 - 10 % ludności czynnej zawodowo. Gmina podejmuje działania ograniczające poziom bezrobocia poprzez prace interwencyjne i roboty publiczne oraz sprzedaż nieruchomości stanowiących własność gminy inwestorom, którzy zadeklarowali powołanie nowych zakładów pracy (np. Zakład Konfekcji Lekkiej "Wadima").

Obok bezrobocia rejestrowanego, występuje w gminie bezrobocie ukryte, polegające na nadmiernym zatrudnieniu w rolnictwie, gdzie ze względu na wysokie rozdrobnienie gospodarstw indywidualnych, osoby w nich pracujące nie są w pełni wykorzystywane.

Liczba bezrobotnych na koniec kwietnia 2004 roku wynosi 722 osoby

1.7. **Szanse i zagrożenia dla Gminy Krzywda**

Realizacja określonego przedsięwzięcia zależna jest od wielu czynników. Ich wpływ i różne konfiguracje mogą zaowocować zarówno sukcesem jak i całkowitym niepowodzeniem planowanych działań . Z taką samą sytuacją mamy również w przypadku planowania rozwoju gospodarczego i poziomu życia mieszkańców. Na powodzenie założonego celu dla Gminy Krzywda wpływ będą miały zarówno nasze wewnętrzne uwarunkowania, ale także czynniki zewnętrzne które pozostają poza wpływem Gminy.

Podstawową szansą, jaka może wpłynąć na rozwój, nie tylko Gminy Krzywda, jest integracja Polski z Unią Europejska. Unia Europejska jest szansą na szybki i pomyślny rozwój kraju, regionu i powiatu. Obszary najsłabiej rozwinięte i dotknięte recesją, dzięki wsparciu z funduszy strukturalnych, zyskają możliwość rozwoju dzięki restrukturyzacji i poprawie konkurencyjności swojej gospodarki. Unijne środki finansowe przyczynią się do poprawy infrastruktury technicznej i warunków życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców. Umiejętne wykorzystanie środków strukturalnych może przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia

i ograniczenia sfery ubóstwa. To może zaowocować w dalszej perspektywie wzrostem potrzeb konsumpcyjnych i rozkręceniem koniunktury gospodarczej. Polska będzie bardziej przewidywalnym partnerem dla biznesu, co pociągnie za sobą nowe inwestycje.

Poza sferą gospodarczą integracja z Unią Europejską wymusza wprowadzenie zaostrzonych standardów w różnych dziedzinach życia. Przepisy europejskie wymuszają np. inwestycje w ochronie środowiska. Mają wpływ na funkcjonowanie życia społecznego czy choćby na jakość działania organów administracji.

Zagrożenia dla gminy istnieją zarówno w integracji europejskiej jak i w zahamowaniu tego procesu.

Po pierwsze Polska może nie utrzymać swojej pozycji, jaką dał jej traktat z Nicei. Słabsza możliwość oddziaływania na decyzje podejmowane w Brukseli może doprowadzić do sytuacji, gdy kraje, które teraz dopłacają do budżetu unijnego, zmienią politykę regionalną Unii Europejskiej i zamiast wspierać słabe gospodarczo regiony, środki finansowe przesuną na rozwój nowych technologii - w takim wypadku one byłyby głównym beneficjentem tych środków.

Po drugie Polska może niewłaściwie rozdysponować fundusze unijne podejmując nieprawidłowe działania. Środki pieniężne zamiast na likwidowanie przyczyn mogą zostać wykorzystane na usuwanie skutków, co w dalszej perspektywie prowadzić będzie do stanu wyjściowego. Taki błąd został popełniony przez Grecję, która nie do końca wykorzystała stojącą przed nią szansę rozwoju. Istnieje także realne zagrożenie, że może ulec załamaniu system finansów publicznych i rosnący z roku na rok deficyt budżetowy nie pozwoli na planowanie kolejnych przedsięwzięć.

Po trzecie należy przyjąć także inne założenie, że proces integracji może ulec zahamowaniu. Wtedy nie uzyskamy wsparcia finansowego i będziemy musieli szukać innej drogi rozwoju. Wiąże się z tym również inne zagrożenie, polegające na odpływie kapitału z naszego kraju.

Proces integracji europejskiej niesie ze sobą kolejną szansę. Dotyczy ona zmian w polskim rolnictwie. Zróżnicowanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich może, choć częściowo, rozwiązać problem bezrobocia na wsi. Agroturystyka może się stać dodatkowym źródłem dochodów wsi w Gminie Krzywda. Sprzyjają temu zarówno warunki przyrodnicze jak i rozwój tzw. turystyki weekendowej. Takie działania wymusza także słaba jakość gleb na większości powierzchni gminy. Szansą dla rolnictwa w Polsce jest ponadto zmiana struktury obszarowej gospodarstw rolnych. Istnieje potrzeba tworzenia dużych, opłacalnych pod względem ekonomicznym gospodarstw, które z jednej strony będą w stanie konkurować na europejskim rynku, z drugiej strony przyczynia się do podniesienia dochodów na wsi.

Szansę rozwojową dla gminy upatrywać należy w rozwoju nowych technologii i e-społeczeństwa. Upowszechnienie korzystania z internetu, nowe techniki teleinformatyczne nie tylko

podniosą standard życia, ale również w znaczący sposób wpłyną na rynek pracy. Należy przypuszczać, że rozwój e - społeczeństwa zlikwiduje barierę, jaką teraz jest miejsce zamieszkania. Dotyczyć to będzie zarówno sfer kształcenia, jak również zatrudnienia. W najbliższej perspektywie, gdy dostęp do internetu stanie się powszechny, skończenie szkoły nie będzie wiązało się z koniecznością wyjazdu do ośrodka akademickiego. Barierą nie będzie też podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania. Należy przypuszczać, że w znaczący sposób wpłynie to na poziom i strukturę zatrudnienia.

Podobnie pozytywnych efektów można oczekiwać po wzroście poziomu wykształcenia mieszkańców gminy. Sprzyja temu bliskość ośrodków akademickich w Warszawie, jak i Radomiu, Siedlcach i Białej Podlaskiej stwarzają warunki do zdobywania wiedzy. Dobrze wykształcone społeczeństwo jest szansą na ograniczenie bezrobocia; po pierwsze wśród absolwentów, po drugie wśród ogółu społeczeństwa. W pierwszym przypadku ograniczamy proces wchodzenia na rynek pracy ludzi bez kwalifikacji. W drugiej sytuacji osoby z wyższym wykształceniem częściej podejmują ryzyko pracy na własny rachunek, tworząc tym samym dodatkowo nowe miejsca pracy.

Szanse i zagrożenia jakie mogą mieć wpływ na rozwój naszej gminy wiążą się również z Warszawą i tempem jej rozwoju. Szansą dla naszej gminy jest szybki rozwój stolicy. Z uwagi na nie zbyt daleką odległość Warszawy, mieszkańcy gminy mogą znaleźć w rozwijającej się stolicy miejsca pracy. Tym samym ograniczy się liczba osób bezrobotnych w Gminie Krzywda.

Zagrożeniem jest likwidacja nielicznych połączeń kolejowych. Jest to szczególnie ważne dla mieszkańców miejscowości pośrednich na trasie Dęblin - Łuków, którzy utracą połączenie z tymi stacjami skąd podróżują do pracy w Warszawie. Kolej to także najtańszy środek przewozu towarów. Zubożenie infrastruktury transportowej o połączenia kolejowe znacznie pogarsza konkurencyjność naszego regionu.

ROZDZIAŁ II

OKREŚLENIE HIERARCHIZACJI INWESTYCJI WEDŁUG STOPNIA ICH WAŻNOŚCI.

Hierarchii ważności poszczególnych inwestycji i określenia prognozy ich realizacji w czasie dokonano po przeanalizowaniu najważniejszych potrzeb, które należy zaspokoić w poszczególnych obszarach działania.

Najważniejsze wyłonione obszary, w których należy podejmować działania inwestycyjne to:

- Poprawa polityki rolnej państwa
- Budownictwo drogowe, poprawa nawierzchni drogowej
- Gospodarka odpadami stałymi
- Gospodarka odpadami płynnymi
- Gazyfikacja Gminy
- Modernizacja oświetlenia ulicznego
- Telefonizacja Gminy
- Parkingi ulice targowiska
- Stworzenie bazy turystyczno – wypoczynkowej
- Kultura i ochrona środowiska naturalnego
- Baza oświatowo – dydaktyczna
- Stworzenie miejsc pracy

ROZDZIAŁ III REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

1.1 Projekty realizowane w latach 2004-2006 w ramach programu ZPORR

Lp.	Nazwa projektu	Nakłady do poniesienia	Harmonogram finansowy			Źródła Finansowania	Korzyści jakie gmina osiągnie w trakcie realizacji projektu	Zgodność z założeniami	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu
			2004	2005	2006				
I	**POPRAWA POLITYKI ROLNEJ PAŃSTWA**								
1	Bieżąca konserwacja oraz wymiana zużytych elementów w hydroforni Krzywda Podosie	150000	15000	7500		**Środki własne**	Przeprowadzenie remontu w hydroforni pozwoli na wymianę wyeksploatowanych elementów. Poprawi bezpieczeństwo pracy w tym obiekcie oraz przyczyni się do poprawy jakości wody pitnej.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			75000	37500		**Środki z UE**			
			10000	5000		**Budżet Państwa**			
2	Opracowanie studium zalesienia gruntów znajdujących się w enklawie zasobów leśnych i jego aktualizacja	145 000	5250	15000	1500	**Środki własne**	Poprzez zalesienie nieużytków rolnych zwiększy się atrakcyjność terenu gminy co przyczyni się do zwiększenia jej konkurencyjnosci w regionie.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			26250	75000	7500	**Środki z UE**			
			3500	10000	1000	**Budżet Państwa**			
3	Stały nadzór nad zagospodarowaniem gruntów rolnych stanowiących odpowiednie klasy gruntów	60 000		4500	4500	**Środki własne**	Zadanie zapewni lepsze zagospodarowanie terenów o słabej bonitacji co przyczyni się do poprawy konkurencyjnosci gminy w regionie	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				22500	22500	**Środki z UE**			
				3000	3000	**Budżet Państwa**			
4	Bieżąca współpraca na terenie stawów w Okrzei, Krzywdzie, Radoryżu Smolanym	200 000		15000	15000	**Środki własne**	Pozwoli na rozwój agroturystyki oraz zmniejszenie bezrobocia w gminie.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				75000	75000	**Środki z UE**			
				10000	10000	**Budżet Państwa**			
5	Pomoc w tworzeniu gospodarstw specjalistycznych	40 000		3000	3000	**Środki własne**	Poprzez rozwój gospodarstw specjalistycznych przyczyni się do rozwoju rolnictwa i agroturystyki - nastąpi zmniejszenie bezrobocia.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				15000	15000	**Środki z UE**			
				2000	2000	**Budżet Państwa**			
6	Pomoc organizacyjna oraz prowadzenie szkoleń dla grup producenckich	50 000		3750	3750	**Środki własne**	Poprzez szkolenia zwiększy się świadomość rolników co przyczyni się do zwiekszęnia możliwości rolnictwa na terenie gminy.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, ARiMR
				18750	18750	**Środki z UE**			
				2500	2500	**Budżet Państwa**			

II	**BUDOWNICTWO DROGOWE POPRAWA NAWIERZCHNI DROGOWEJ**								
1	Budowa drogi Radoryż Smolany – Wielgolas – Laski 4300m	750 000		60000	52500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				300000	262500	**Środki z UE**			
				40000	35000	**Budżet Państwa**			
2	Wykonanie drogi Wola Okrzejska – Kobylczyk 3100m	750 000		7500	105000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
				37500	525000	**Środki z UE**			
				5000	70000	**Budżet Państwa**			
3	Budowa drogi Wierzcholina - Huta Dabrowa	150 000		15000	7500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				75000	37500	**Środki z UE**			
				10000	5000	**Budżet Państwa**			
4	Budowa dróg gminnych Zabudowy Kolonijnej w Okrzei 9500m	1 200 000	60000	60000	60000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			300000	300000	300000	**Środki z UE**			
			40000	40000	40000	**Budżet Państwa**			
5	Budowa drogi Laski - Wielgolas - Fiukówka 2700m	1 315 000		105000	92250	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
				525000	461250	**Środki z UE**			
				70000	61500	**Budżet Państwa**			
6	Budowa drogi Huta Radoryska - Okrzeja 4200m	1 700 000	6000	112500	136500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			300000	562500	682500	**Środki z UE**			
			4000	75000	91000	**Budżet Państwa**			

7	Budowa drogi Okrzeja – Huta Dąbrowa 6700m	60 000			9000	**Środki własne**	Budowa dróg gminnych pozwoli na podniesienie jakości i usprawnienie komunikacji między miejscowościami. Realizacja zadań z zakresu budownictwa drogowego i poprawy nawierzchni drogowej przyczyni się do powstania małych i średnich przedsiębiorstw, w których znajdą zatrudnienie bezrobotni z terenu gminy. Zwiększy to również atrakcyjność regionu co przyczyni się do rozwoju agroturystyki.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
					45000	**Środki z UE**			
					6000	**Budżet Państwa**			
8	Budowa drogi Kol. Zagóry - Zimna Woda	825000		63750	60000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
				318750	300000	**Środki z UE**			
				42500	40000	**Budżet Państwa**			
9	Budowa drogi Patok Nowy - Kożuchówka - Nowa Wróblina	1100000	70000	100000	100000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania	Gmina Krzywda
				400000	400000	**Środki z UE**			
				15000	15000	**Budżet Państwa**			
10	Partycypacja w modernizacji drogi powiatowej Kożuchówka – Krzywda – Adamów 9400m	860 000		9000	120000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda, Powiat Łuków
				45000	600000	**Środki z UE**			
				6000	80000	**Budżet Państwa**			

11	Partycypacja w modernizacji drogi powiatowej Huta Radoryska – Budki – Cisownik7600m	3 040 000	6000	195000	255000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, Powiat Łuków
			30000	975000	1275000	**Środki z UE**			
			4000	130000	170000	**Budżet Państwa**			
12	Modernizacja remont oraz bieżące utrzymania dróg gminnych we wszystkich miejscowościach gminy Krzywda 96000m	1 350 000	60000	67500	75000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			300000	337500	375000	**Środki z UE**			
			40000	45000	50000	**Budżet Państwa**			
13	Partycypacja w kosztach modernizacji drogi powiatowej Krzywda - Ruda	20 000			3000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda, Powiat Łuków
					15000	**Środki z UE**			
					2000	**Budżet Państwa**			
14	Modernizacja drogi gminnej Huta Radoryska -Radoryż Smolany	30 000			4500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
					2000	**Środki z UE**			
					4500	**Budżet Państwa**			
15	Budowa chodników w miejscowościach: Szczałb, Drożdżak, Ruda, Zimna Woda, Kożuchówka, Patok Stary, Patok Nowy, Wielgolas, Laski, Fiukówka, Wola Okrzejska, Feliksin, Gołe Łazy, Cisownik, Huta Radoryska, Okrzeja - Targowisko - Wola Okrzejska, Radoryż Kościelny, Radoryż Smolany, Krzywda, Huta Dąbrowa.	1 500 000	75000	75000	75000	**Środki własne**	Realizacja zadania zmniejszy bezrobocie poprzez zatrudnienie przy realizacji projektu. Budowa chodników przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości. Zwiększy się atrakcyjność terenu	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			375000	375000	375000	**Środki z UE**			
			50000	50000	50000	**Budżet Państwa**			

III	**GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI**								
1	Zakup niezbędnego sprzętu do funkcjonowania wysypiska odpadów	300 000	12000	22500	10500	**Środki własne**	Gospodarka odpadami stałymi przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, a także będzie sprzyjało zachowaniu czystości na terenie gminy co poprawi jej wizerunek. Umozliwi odzysk surowców wtórnych. Ponadto zmniejszy się bezrobocie poprzez powstanie małych i średnich przedsiębiorstw.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			60000	112500	52500	**Środki z UE**			
			8000	15000	7000	**Budżet Państwa**			
2	Zakup pojemników oraz kontenerów dla wszystkich miejscowości gminy	130 000	6000	6000	7500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			30000	30000	37500	**Środki z UE**			
			4000	4000	5000	**Budżet Państwa**			
3	Konserwacja oraz bieżące utrzymanie urządzeń i wyposażenia na gminnym wysypisku śmieci	130 000	6000	6000	7500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			30000	30000	37500	**Środki z UE**			
			4000	4000	5000	**Budżet Państwa**			

IV	**GOSPODARKA ODPADAMI PŁYNNYMI**						Realizacja zadania zwiększy bezpieczeństwo gospodarką odpadami płynnymi. Przyczyni się do powstania małych i średnich przedsiębiorstw, w których znajdą zatrudnienie bezrobotni z terenu gminy co pozwoli na obniżenie bezrobocia. Podniesie standard życia i zwiększy komfort mieszkańców. Wpłynie korzystnie na ochronę środowiska.		
1	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach z którymi ścieki będą odprowadzane do oczyszczalni w Krzywdzie we wsiach: Krzywda, Drożdżak, Kożuchówka, Ruda, Zimna Woda, Szczałb, Huta Radoryska, Budki, Radoryż Kościelny, Patok Stary, Patok Nowy	2 725 000	3750	142500	262500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			18750	712500	1312500	**Środki z UE**			
			2500	95000	175000	**Budżet Państwa**			
2	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Hucie Dąbrowie następujących miejscowości: Huta Dąbrowa, Podosie, Gołe Łazy, Feliksin, Teodorów, Kasyldów	3 550 000	10500	243750	278250	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			52500	1218750	1391250	**Środki z UE**			
			7000	162500	185500	**Budżet Państwa**			

3	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Okrzeja	1 260 000	9000	90000	90000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
			45000	450000	450000	**Środki z UE**			
			6000	60000	60000	**Budżet Państwa**			
4	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Okrzei następujących miejscowości: Okrzeja, Wola Okrzejska	800 000		7500	112500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
				37500	562500	**Środki z UE**			
				5000	75000	**Budżet Państwa**			
5	Budowa sieci kanalizacyjnej w Podosiu	1400000	60000	75000	75000	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania	Gmina Krzywda
			300000	375000	375000	**Środki z UE**			
			40000	50000	50000	**Budżet Państwa**			
6	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Radoryżu następujących miejscowości: Radoryż Smolany, Cisownik, Wielgolas, Laski, Fiukówka	860 000		4500	124500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI, Planem Gospodarki Odpadami	Gmina Krzywda
				22500	622500	**Środki z UE**			
				3000	83000	**Budżet Państwa**			

V	**GAZYFIKACJA GMINY**						Podniesie standard życia i zwiększy komfort mieszkańców. Wpłynie korzystnie na ochronę środowiska.		
1	Gazyfikacja miejscowości Kożuchówka, Ruda, Zimna Woda, Szczałb 30km – 320 przyłączy	100 000			15000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
					75000	**Środki z UE**			
					10000	**Budżet Państwa**			
2	Gazyfikacja miejscowości Drożdżak, Huta Radoryska, Okrzeja, Wola Okrzejska 40km sieci – 450 przyłączy	400 000		15000	45000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				75000	225000	**Środki z UE**			
				10000	30000	**Budżet Państwa**			

VI	**MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO**						Modernizacja oświetlenia ulicznego przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz do zmniejszenia strat energii. Wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu, który stanie się bardziej atrakcyjny do inwestowania dla nowych przedsiębiorców		
1	Modernizacja i przebudowa sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia	300 000		22500	22500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, Zakład Energetyczny
				112500	112500	**Środki z UE**			
				15000	15000	**Budżet Państwa**			
2	Budowa lini energetycznej 15000kW i rozbudowa stacji transformatorowej w Krzywdzie	300 000		7500	37500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, Zakład Energetyczny
				37500	187500	**Środki z UE**			
				5000	25000	**Budżet Państwa**			
3	Modernizacja, wymiana, remont, konserwacja urządzeń do włączenia oświetlenia dróg, ulic, placów w gminie 24 miejscowości	160 000	6000	9000	9000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			30000	45000	45000	**Środki z UE**			
			4000	6000	60000	**Budżet Państwa**			

VII	**TELEFONIZACJA GMINY**								
1	Wykonanie nowej sieci telefonicznej kablowej do miejscowości Ruda, Zimna Woda, Szczałb, Huta Dąbrowa, Podosie, Gołe Łazy, Feliksin	20 000			3000	**Środki własne**	Umożliwi lepszą i szybszą komunikację mieszkańców co podniesie ich standard i komfort życia. Przyczyni się do poprawy konkurencyjności gminy co przyciągnie nowych inwestorów.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Telekomunikacja Polska S.A
					15000	**Środki z UE**			
					2000	**Budżet Państwa**			
VIII	**PARKING ULICE TARGOWISKA**								
1	Wykonanie parkingu: Krzywda, Okrzeja, Huta Dąbrowa	250 000	1500	14250	21750	**Środki własne**	Umożliwi lepszą komunikację pieszą i samochodową. Przyczyni się do poprawy konkurencyjności gminy co przyciągnie nowych inwestorów dzięki czemu zmaleje bezrobocie. Nastąpi poprawa bezpieczeństwa gminy	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			7500	71250	108750	**Środki z UE**			
			1000	9500	14500	**Budżet Państwa**			
2	Urządzenie targowisk: Huta Dąbrowa, Okrzeja, Krzywda	165 000	1500	6750	16500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			7500	33750	82500	**Środki z UE**			
			1000	4500	11000	**Budżet Państwa**			
3	Budowa i modernizacja nowych ulic: Krzywda, Huta Dąbrowa, Okrzeja	900 000		67500	67500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				337500	337500	**Środki z UE**			
				45000	45000	**Budżet Państwa**			

IX	**STWORZENIE BAZY TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWEJ**								
1	Budowa ścieżki rowerowej: Krzywda – Radoryż Kościelny, Huta Dąbrowa – Podosie, Krzywda - Drożdżak, Okrzeja - Wola Okrzejska.	1 200 000	60000	60000	60000	**Środki własne**	Zwiększy atrakcyjnośc gminy co sprawi że region odwiedzać będą turyści. Rozwój małej przedsiębiorczości tj. gastronomia, agroturystyka, drobne usługi. Napływ potencjalnych inwestorów zmniejszy bezrobocie i zwiększy dalszą rozbudowę gminy.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			300000	300000	300000	**Środki z UE**			
			40000	40000	40000	**Budżet Państwa**			
2	Modernizacja i remont oraz bieżące utrzymanie ścieżek rowerowych: Krzywda – Kożuchówka, Krzywda – Radoryż, Huta Dąbrowa - Podosie, Krzywda - Drożdżak	15 000			2250	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
					11250	**Środki z UE**			
					1500	**Budżet Państwa**			
3	Rozbudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Krzywdzie	300 000		4500	40500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				22500	202500	**Środki z UE**			
				3000	27000	**Budżet Państwa**			
4	Rozbudowa Ośrodka Sportu w miejscowościach: Huta Dąbrowa, Okrzei	25 000			3750	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
					18750	**Środki z UE**			
					2500	**Budżet Państwa**			

5	Budowa zbiornika wodnego małej retencji z pełnym zapleczem socjalno - wypoczynkowym w Anielinie	3 500 000	15000	180000	330000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			75000	900000	1650000	**Środki z UE**			
			20000	120000	220000	**Budżet Państwa**			
6	Pomoc w zorganizowaniu bazy agroturystycznej we wsiach Wola Okrzejska, Okrzeja, Kożuchówka, Krzywda, Fiukówka	300 000		30000	15000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				150000	75000	**Środki z UE**			
				20000	10000	**Budżet Państwa**			

X	**KULTURA, OCHRONA ZABYTKÓW I ŚRODOWISKA NATURALNEGO**								
1	Utworzenie w Krzywdzie na bazie Domu Strażaka Gminnego Domu Kultury	300 000	15000	15000	15000	**Środki własne**	Realizacja zadania przyczyni się do podniesienia kultury mieszkańców a także zapewni im rozrywkę. Nastąpi poprawa ochrony środowiska naturalnego, podniosą się walory krajobrazowe gminy co spowoduje powstanie większej liczby punktów agroturystycznych, a to przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w gminie. Podniesiona zostanie świadomość mieszkańców na temat znajdujących się na terenie gminy zabytków kultury.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			75000	75000	75000	**Środki z UE**			
			10000	10000	10000	**Budżet Państwa**			
2	Adaptacja, remont istniejących świetlic na obiekty kultury w miejscowościach Drożdżak, Patok Stary, Fiukówka, Podosie, Laski, Wola Okrzejska, Okrzeja, Feliksin, Gołe Łazy, Budki, Huta Radoryska, Radoryż Kościelny, Teodorów.	550 000	30000	30000	22500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			150000	150000	112500	**Środki z UE**			
			20000	20000	15000	**Budżet Państwa**			
3	Bieżąca konserwacja i utrzymanie zasobów parkowych w Krzywdzie, Okrzei, Woli Okrzejskiej, Radoryżu Smolanym, Hucie Dąbrowie	25 000			3750	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
					18750	**Środki z UE**			
					2500	**Budżet Państwa**			

4	Bierzące utrzymanie i nadzór nad pominikami przyrody zlokalizowanymi na terenie gminy	60 000	3000	3000	3000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			15000	15000	15000	**Środki z UE**			
			2000	2000	2000	**Budżet Państwa**			
XI	**BAZA OŚWIATOWO - DYDAKTYCZNA I OCHRONY ZDROWIA**								
1	Modernizacja, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej Fiukówka, Wola Okrzejska, Anielin	500 000	22500	52500		**Środki własne**	Poprawienie warunków nauczania w placówkach oświatowych, zwiększenie bazy dydaktyczno - naukowej a przez to zwiekszy się poziom wykształcenia dzieci i młodzieży. Nastąpi rozwój małej przedsiębiorczości co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			112500	262500		**Środki z UE**			
			15000	35000		**Budżet Państwa**			
2	Budowa Sali Gimnastycznej z zapleczem socjalnym w Radoryżu Smolanym	800 000	120000			**Środki własne**	Zrealizowanie przedmiotowego zadania rozwiązałoby problem jakim jest zorganizowanie prawidłowego prowadzenia zajęć kultury fizycznej w tym obwodzie szkolnym. Przyczyni się do poprawy efektywności nauczania, podniesienia kwalifikacji, kształtowania prawidłowej postawy fizycznej, jak również kondycji fizycznej absolwentów szkół wiejskich.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			600000			**Środki z UE**			
			80000			**Budżet Państwa**			
3	Wykonanie remontów w obiektach placówek szkolnych 8 obiektów	300 000	15000	15000	15000	**Środki własne**	Poprawienie warunków nauczania w placówkach oświatowych, zwiększenie bazy dydaktyczno - naukowej a przez to zwiekszy się poziom wykształcenia dzieci i młodzieży. Nastąpi rozwój małej przedsiębiorczości co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
			75000	75000	75000	**Środki z UE**			
			10000	10000	10000	**Budżet Państwa**			

4	Budowa Hali Sportowej przy Gimnazjum Nr 2 w Radoryżu Kościelnym	2 500 000		150000	225000	**Środki własne**	Zrealizowanie przedmiotowego zadania rozwiązałoby problem jakim jest zorganizowanie prawidłowego prowadzenia zajęć kultury fizycznej w tym obwodzie szkolnym. Przyczyni się do poprawy efektywności nauczania, podniesienia kwalifikacji, kształtowania prawidłowej postawy fizycznej, jak również kondycji fizycznej absolwentów szkół wiejskich.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
				750000	1125000	**Środki z UE**			
				100000	150000	**Budżet Państwa**			
5	Remonty i doposażanie w sprzęt medyczny Ośrodków Zdrowia w Krzywdzie, Okrzei i w Hucie Dąbrowie	250 000		15000	22500	**Środki własne**	Realizacja zadania przyczynie się do poprawy obsługi z zakresu świadczenia usług medycznych.	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda
				75000	112500	**Środki z UE**			
				10000	15000	**Budżet Państwa**			
XII	**STWORZENIE MIEJSC PRAC**								
1	Przygotowanie terenu, doprowadzenie całej infrastruktury pod tereny inwestycyjne dla przyszłych inwestorów	1 000 000	3000	72000	75000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			15000	360000	375000	**Środki z UE**			
			2000	48000	50000	**Budżet Państwa**			
2	Przeprowadzenie szkoleń dla osób w celu stworzenia własnego warsztatu pracy oraz tworzenia małych i średnich przedsiębiorstw	120 000	3000	7500	7500	**Środki własne**		Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Gmina Krzywda, Powiatowy Urząd Pracy
			15000	37500	37500	**Środki z UE**			
			2000	5000	5000	**Budżet Państwa**			

3	Organizacja robót publicznych w celu realizacji podstawowych zadań gospodarczych gminy	500 000	22500	22500	30000	**Środki własne**	Realizacja zadań poprawi wiarę osób bezrobotnych we własne siły, podniesie efektywność poszukiwania pracy, pomoc w założeniu własnej firmy. Współpracę ze zlokalizowanymi na terenie gminy zakładami pozwoli na stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców. Znalezienie zbytu dla produkcji rolniczej z terenu gminy.	Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			112500	112500	150000	**Środki z UE**			
			15000	15000	20000	**Budżet Państwa**			
4	Bieżąca współpraca z zakładami prod. Huta Dąbrowa, Wadima w Krzywdzie w celu rozbudowy i tworzenia nowych miejsc pracy	400 000	1500	28500	30000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, Huta Szkła Gospodarczego Wadima
			7500	142500	150000	**Środki z UE**			
			1000	19000	20000	**Budżet Państwa**			
5	Podjęcie działań w celu utworzenia zakładu Przetwórstwa Rolno – Spożywczego w Krzywdzie	2 600 000		195000	195000	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
				975000	975000	**Środki z UE**			
				130000	130000	**Budżet Państwa**			
6	Podjęcie działań w celu zagospodarowania istniejących nadwyżek lokalowych	2 250 000	112500	112500	112500	**Środki własne**		Zgodność z planem zagospodarowania, WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda
			562500	562500	562500	**Środki z UE**			
			75000	75000	75000	**Budżet Państwa**			
7	Informatyzacja Urzędu Gminy i umożliwienie dostępu mieszkańcom do Internetu	35 000		5 250		**Środki własne**		Zgodność z WPI	Gmina Krzywda
				26 250		**Środki z UE**			
				3 500		**Budżet Państwa**			

1.2 Projekty realizowane w latach 2007-2013

Lp.	Nazwa projektu	Nakłady do poniesienia	Wydatkowanie na zadania w latach 2007-2013	Źródła Finansowania	Zgodność z założeniami	Korzyści jakie gmina osiągnie w trakcie realizacji projektu	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu
I	POPRAWA POLITYKI ROLNEJ PAŃSTWA						
1	Bieżąca konserwacja oraz wymiana zużytych elementów w hydroforni Krzywda Podosie	200 000	30 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Przeprowadzenie remontu w hydroforni pozwoli na wymianę wyeksploatowanych elementów. Poprawi bezpieczeństwo pracy w tym obiekcie oraz przyczyni się do poprawy jakosci wody pitnej.	Gmina Krzywda
			150 000	**Środki z UE**			
			20 000	**Budżet Państwa**			
2	Opracowanie studium zalesienia gruntów znajdujących się w enklawie zasobów leśnych i jego aktualizacja	60 000	9 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Poprzez zalesienie nieużytków rolnych zwiększy się atrakcyjność terenu gminy co przyczyni się do zwiększenia jej konkurencyjnosci w regionie.	Gmina Krzywda
			45 000	**Środki z UE**			
			6 000	**Budżet Państwa**			
3	Stały nadzór nad zagospodarowaniem gruntów rolnych stanowiących odpowiednie klasy gruntów	60 000	9 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Zadanie zapewni lepsze zagospodarowanie terenów o słabej bonitacji co przyczyni się do poprawy konkurencyjnosci gminy w regionie	Gmina Krzywda
			45 000	**Środki z UE**			
			6 000	**Budżet Państwa**			
4	Pomoc organizacyjna oraz prowadzenie szkoleń dla grup producenckich	80 000	12 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Poprzez szkolenia zwiększy się świadomość rolników co przyczyni się do zwiekszenia możliwości rolnictwa na terenie gminy.	Gmina Krzywda, ARiMR
			60 000	**Środki z UE**			
			8 000	**Budżet Państwa**			

II	**BUDOWNICTWO DROGOWE POPRAWA NAWIERZCHNI DROGOWEJ**					Budowa dróg gminnych pozwoli na podniesienie jakości i usprawnienie komunikacji między miejscowościami. Realizacja zadań z zakresu budownictwa drogowego i poprawy nawierzchni drogowej przyczyni się do powstania małych i średnich przedsiębiorstw, w których znajdą zatrudnienie bezrobotni z terenu gminy. Zwiększy to również atrakcyjność regionu co przyczyni się do rozwoju agroturystyki.	
1	Wykonanie drogi Wola Okrzejska – Lipiny 3100m	1 000 000	150 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			750 000	**Środki z UE**			
			100 000	**Budżet Państwa**			
2	Budowa dróg gminnych Zabudowy Kolonijnej w Okrzei 9500m	2 950 000	442 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			2 212 500	**Środki z UE**			
			295 000	**Budżet Państwa**			
3	Budowa drogi Okrzeja – Huta Dąbrowa 6700m	3 040 000	456 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			2 280 000	**Środki z UE**			
			304 000	**Budżet Państwa**			
4	Partycypacja w modernizacji drogi powiatowej Kożuchówka – Krzywda – Adamów 9400m	4 140 000	621 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda, Powiat Łuków
			3 105 000	**Środki z UE**			
			414 000	**Budżet Państwa**			
5	Partycypacja w modernizacji drogi powiatowej Krzywda-Radoryż-Podosie 12000m	4 740 000	711 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda, Powiat Łuków
			3 555 000	**Środki z UE**			
			474 000	**Budżet Państwa**			

6	Partycypacja w modernizacji drogi powiatowej Huta Radoryska – Budki – Cisownik7600m	3 660 000	549 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Gmina Krzywda, Powiat Łuków
			2 745 000	**Środki z UE**		
			366 000	**Budżet Państwa**		
7	Modernizacja remont oraz bieżące utrzymania dróg gminnych we wszystkich miejscowościach gminy Krzywda 96000m	5 050 000	757 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Gmina Krzywda
			3 787 500	**Środki z UE**		
			505 000	**Budżet Państwa**		
8	Modernizacja drogi Gołe Łazy - Nowy Świat	1 630 000	244 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Gmina Krzywda
			1 222 500	**Środki z UE**		
			163 000	**Budżet Państwa**		
9	Modernizacja drogi gminnej Huta Dąbrowa - Gołe Łazy (przy oczyszczalni)	1 320 000	198 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Gmina Krzywda
			990 000	**Środki z UE**		
			132 000	**Budżet Państwa**		
10	Partycypacja w kosztach modernizacj drogi Kasyldów - Germanicha	400 000	60 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Gmina Krzywda, Gmina Wola Mysłowska
			300 000	**Środki z UE**		
			40 000	**Budżet Państwa**		
11	Partycypacja w kosztach modernizacji drogi Kasyldów - Wandów	500 000	75 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Gmina Krzywda, Gmina Wola Mysłowska
			375 000	**Środki z UE**		
			50 000	**Budżet Państwa**		

12	Partycypacja w kosztach modernizacji drogi powiatowej Krzywda - Ruda	1 820 000	273 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda, Powiat Łuków
			1 365 000	**Środki z UE**			
			182 000	**Budżet Państwa**			
13	Modernizacja drogi gminnej Huta Radoryska - Radoryż Smolany	900 000	135 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania		Gmina Krzywda
			675 000	**Środki z UE**			
			90 000	**Budżet Państwa**			
14	Budowa drogi Wierzcholina - Budki 2400m	1800000	270 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania		Gmina Krzywda
			1 350 000	**Środki z UE**			
			180 000	**Budżet Państwa**			
15	Poprawa wszystkich dróg dojazdowych do pól i łąk na terenie gminy.	300 000	45000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania		Gmina Krzywda
			225000	**Środki z UE**			
			30000	**Budżet Państwa**			
16	Budowa chodników w miejscowościach: Szczałb, Drożdżak, Ruda, Zimna Woda, Kożuchówka, Patok Stary, Patok Nowy, Wielgolas, Laski, Fiukówka, Wola Okrzejska, Feliksin, Gołe Łazy, Cisownik, Huta Radoryska, Okrzeja - Targowisko - Wola Okrzejska, Krzywda, Huta Dąbrowa.	4 800 000	720 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI	Realizacja zadania zmniejszy bezrobocie poprzez zatrudnienie przy realizacji projektu. Budowa chodników przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości. Zwiększy się atrakcyjność terenu	Gmina Krzywda
			3 600 000	**Środki z UE**			
			480 000	**Budżet Państwa**			

III	**GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI**						
1	Zakup niezbędnego sprzętu do funkcjonowania wysypiska odpadów	200 000	30 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami	Gospodarka odpadami stałymi przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska, a także będzie sprzyjało zachowaniu czystości na terenie gminy co poprawi jej wizerunek. Umozliwi odzysk surowców wtórnych. Ponadto zmniejszy się bezrobocie poprzez powstanie małych i średnich przedsiębiorstw.	Gmina Krzywda
			150 000	**Środki z UE**			
			20 000	**Budżet Państwa**			
2	Zakup pojemników oraz kontenerów dla wszystkich miejscowości gminy	450 000	67 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			337 500	**Środki z UE**			
			45 000	**Budżet Państwa**			
3	Konserwacja oraz bieżące utrzymanie urządzeń i wyposażenia na gminnym wysypisku śmieci	450 000	67 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			337 500	**Środki z UE**			
			45 000	**Budżet Państwa**			

IV	**GOSPODARKA ODPADAMI PŁYNNYMI**					Realizacja zadania zwiększy bezpieczeństwo gospodarką odpadami płynnymi. Przyczyni się do powstania małych i średnich przedsiębiorstw, w których znajdą zatrudnienie bezrobotni z terenu gminy co pozwoli na obniżenie bezrobocia. Podniesie standard życia i zwiększy komfort mieszkańców. Wpłynie korzystnie na ochronę środowiska.	
1	Rozbudowa istniejącej oczyszczalni ścieków w Krzywdzie	1 200 000	180 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			900 000	**Środki z UE**			
			120 000	**Budżet Państwa**			
2	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach z którymi ścieki będą odprowadzane do oczyszczalni w Krzywdzie we wsiach: Krzywda, Drożdżak, Kożuchówka, Ruda, Zimna Woda, Szczałb, Huta Radoryska, Budki, Radoryż Kościelny, Stary Patok, Nowy Patok.	5 275 000	791 250	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			3 956 250	**Środki z UE**			
			527 500	**Budżet Państwa**			
3	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Hucie Dąbrowie następujących miejscowości: Huta Dąbrowa, Podosie, Gołe Łazy, Feliksin, Teodorów, Kasyldów	3 450 000	517 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			2 587 500	**Środki z UE**			
			345 000	**Budżet Państwa**			

4	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Okrzeja	840 000	126 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			630 000	**Środki z UE**			
			84 000	**Budżet Państwa**			
5	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Okrzei następujących miejscowości: Okrzeja, Wola Okrzejska	2 200 000	330 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			1 650 000	**Środki z UE**			
			220 000	**Budżet Państwa**			
6	Budowa sieci kanalizacyjnej z podłączeniem do oczyszczalni w Radoryżu następujących miejscowości: Radoryż Smolany, Cisownik, Wielgolas, Laski, Fiukówka	4 840 000	726 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy, Planem Gospodarki Odpadami		Gmina Krzywda
			3 630 000	**Środki z UE**			
			484 000	**Budżet Państwa**			

V	**GAZYFIKACJA GMINY**						
1	Gazyfikacja miejscowości Kożuchówka, Ruda, Zimna Woda, Szczałb 30km – 320 przyłączy	1 800 000	270 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Podniesie standard życia i zwiększy komfort mieszkańców. Wpłynie korzystnie na ochronę środowiska.	Urząd Gminy
			1 350 000	**Środki z UE**			
			180 000	**Budżet Państwa**			
2	Gazyfikacja miejscowości Drożdżak, Huta Radoryska, Okrzeja, Wola Okrzejska 40km sieci – 450 przyłączy	2 600 000	390 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			1 950 000	**Środki z UE**			
			260 000	**Budżet Państwa**			
3	Gazyfikacja miejscowości Budki, Cisownik, Radoryż Smolany, Feliksin, Teodorów, Laski, Gołe Łazy 3km – 250 przyłączy	1 000 000	150 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			750 000	**Środki z UE**			
			100 000	**Budżet Państwa**			

VI	**MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO**					Modernizacja oświetlenia ulicznego przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców oraz do zmniejszenia strat energii. Wpłynie na poprawę konkurencyjnosci regionu, który stanie się bardziej atrakcyjny do inwestowania dla nowych przedsiębiorców	
1	Modernizacja i przebudowa sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia	1 050 000	157 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda, Zakład Energetyczny
			787 500	**Środki z UE**			
			105 000	**Budżet Państwa**			
2	Budowa lini energetycznej 15000kW i rozbudowa stacji transformatorowej w Krzywdzie	2 700 000	405 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda, Zakład Energetyczny
			2 025 000	**Środki z UE**			
			270 000	**Budżet Państwa**			
3	Modernizacja, wymiana, remont, konserwacja urządzeń do włączenia oświetlenia dróg, ulic, placów w gminie 24 miejscowości	420 000	63 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			315 000	**Środki z UE**			
			42 000	**Budżet Państwa**			

VII	**TELEFONIZACJA GMINY**						
1	Wykonanie nowej sieci telefonicznej kablowej do miejscowości Ruda, Zimna Woda, Szczałb, Huta Dąbrowa, Podosie, Gołe Łazy, Feliksin	280 000	42 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania, WPI	Umożliwi lepszą i szybszą komunikację mieszkańców co podniesie ich standard i komfort życia. Przyczyni się do poprawy konkurencyjnosci gminy co przyciągnie nowych inwestorów.	Gmina Krzywda, Telekomunikacja Polska S.A
			210 000	**Środki z UE**			
			28 000	**Budżet Państwa**			
VIII	**PARKING ULICE TARGOWISKA**					Umożliwi lepszą komunikację pieszą i samochodową. Przyczyni się do poprawy konkurencyjnosci gminy co przyciągnie nowych inwestorów dzieki czemu zmaleje bezrobocie. Nastąpi poprawa bezpieczeństwa gminy	
1	Wykonanie parkingu: Krzywda, Huta Dąbrowa	150 000	22 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			112 500	**Środki z UE**			
			15 000	**Budżet Państwa**			
2	Urządzenie targowisk: Huta Dąbrowa, Okrzeja, Krzywda	210 000	31 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			157 500	**Środki z UE**			
			21 000	**Budżet Państwa**			
3	Budowa i modernizacja nowych ulic: Krzywda, Huta Dąbrowa, Okrzeja	3 150 000	472 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			2 362 500	**Środki z UE**			
			315 000	**Budżet Państwa**			
IX	**STWORZENIE BAZY TURYSTYCZNO - WYPOCZYNKOWEJ**						
1	Budowa ścieżki rowerowej: Krzywda - Drożdżak	350 000	52 500	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			262 500	**Środki z UE**			
			35 000	**Budżet Państwa**			

2	Modernizacja i remont oraz bieżące utrzymanie ścieżki rowerowej: Krzywda – Kożuchówka,	30 000	4 500	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI	Zwiększy atrakcyjnośc gminy co sprawi że region odwiedzać będą turyści. Rozwój małej przedsiębiorczości tj. gastronomia, agroturystyka, drobne usługi. Napływ potencjalnych inwestorów zmniejszy bezrobocie i zwiększy dalszą rozbudowę gminy.	Gmina Krzywda
			22 500	**Środki z UE**			
			3 000	**Budżet Państwa**			
3	Rozbudowa szkolnego schroniska młodzieżowego w Woli Okrzejskiej	300 000	45 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			225 000	**Środki z UE**			
			30 000	**Budżet Państwa**			
4	Rozbudowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Krzywdzie	100 000	15 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			75 000	**Środki z UE**			
			10 000	**Budżet Państwa**			
5	Rozbudowa Ośrodka Sportu w miejscowościach: Huta Dąbrowa, Okrzei	325 000	48 750	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			243 750	**Środki z UE**			
			32 500	**Budżet Państwa**			
6	Pomoc w zorganizowaniu bazy agroturystycznej we wsiach Wola Okrzejska, Okrzeja, Kożuchówka, Krzywda, Fiukówka	300 000	45 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			225 000	**Środki z UE**			
			30 000	**Budżet Państwa**			

X	**KULTURA, OCHRONA ZABYTKÓW I ŚRODOWISKA NATURALNEGO**						
1	Adaptacja, remont istniejących świetlic na obiekty kultury w miejscowościach Drożdżak, Patok Stary, Fiukówka, Podosie, Laski, Wola Okrzejska, Okrzeja, Feliksin, Gołe Łazy, Budki, Huta Radoryska, Radoryż Kościelny	500 000	75 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy	Realizacja zadania przyczyni się do podniesienia kultury mieszkańców a także zapewni im rozrywki. Nastąpi poprawa ochrony środowiska naturalnego, podniosą się walory krajobrazowe gminy co spowoduje powstanie większej liczby punktów agroturystycznych, a to przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia w gminie. Podniesiona zostanie świadomość mieszkańców na temat znajdujących się na terenie gminy zabytków kultury.	Gmina Krzywda
			375 000	**Środki z UE**			
			50 000	**Budżet Państwa**			
2	Bieżąca konserwacja i utrzymanie zasobów parkowych w Krzywdzie, Okrzei, Woli Okrzejskiej, Radoryżu Smolanym, Hucie Dąbrowie	275 000	41 250	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			206 250	**Środki z UE**			
			27 500	**Budżet Państwa**			
3	Bieżące utrzymanie i nadzór nad pominikami przyrody zlokalizowanymi na terenie gminy	165 000	24 750	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			123 750	**Środki z UE**			
			16 500	**Budżet Państwa**			

4	Bieżaca konserwacja i utrzymanie zabytków - Kościół Parafialny p.w.św. Apostołów Piotra i Pawła	600 000	90 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			450 000	**Środki z UE**			
			60 000	**Budżet Państwa**			
5	Bieżaca konserwacja i utrzymanie zabytków - Zespół sakralny w Radoryżu Kościelnym	700 000	105 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI		Gmina Krzywda
			525 000	**Środki z UE**			
			70 000	**Budżet Państwa**			
XI	**BAZA OŚWIATOWO - DYDAKTYCZNA I OCHRONY ZDROWIA**						
1	Wykonanie remontów w obiektach placówek szkolnych 8 obiektów	800 000	120 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI	Poprawienie warunków nauczania w placówkach oświatowych, zwiększenie bazy dydaktyczno - naukowej a przez to zwiekszy się poziom wykształcenia dzieci i młodzieży. Nastąpi rozwój małej przedsiębiorczości co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia.	Gmina Krzywda
			600 000	**Środki z UE**			
			80 000	**Budżet Państwa**			
2	Remonty i doposażanie w sprzęt medyczny Ośrodków Zdrowia w Krzywdzie, Okrzei i w Hucie Dabrowie	840 000	126 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI	Realizacja zadania przyczynie się do poprawy obsługi z zakresu świadczenia usług medycznych.	Gmina Krzywda
			630 000	**Środki z UE**			
			84 000	**Budżet Państwa**			

XII	**STWORZENIE MIEJSC PRAC**						
1	Przeprowadzenie szkoleń dla osób w celu stworzenia własnego warsztatu pracy oraz tworzenia małych i średnich przedsiębiorstw	180 000	27 000	**Środki własne**	Zadanie zgodne z planem zagospodarowania,WPI	Realizacja zadań poprawi wiarę osób bezrobotnych we własne siły, podniesie efektywność poszukiwania pracy, pomoc w założeniu własnej firmy. Współpracę z zlokalizowanymi na terenie gminy zakładami pozwoli na stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców. Znalezienie zbytu dla produkcji rolniczej z terenu gminy.	Gmina Krzywda, Powiatowy Urząd Pracy
			135 000	**Środki z UE**			
			18 000	**Budżet Państwa**			
2	Organizacja robót publicznych w celu realizacji podstawowych zadań gospodarczych gminy	1 400 000	210 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			1 050 000	**Środki z UE**			
			140 000	**Budżet Państwa**			
3	Bieżąca współpraca z zakładami prod. Huta Dąbrowa, Wadima w Krzywdzie w celu rozbudowy i tworzenia nowych miejsc pracy	1 800 000	270 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda, Huta Szkła Gospodarczego Wadima
			1 350 000	**Środki z UE**			
			180 000	**Budżet Państwa**			
4	Podjęcie działań w celu utworzenia Zakładu Przetwórstwa Rolno-Spożywczego w Krzywdzie	1 400 000	210 000	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			1 050 000	**Środki z UE**			
			140 000	**Budżet Państwa**			
5	Podjęcie działań w celu zagospodarowania istniejących nadwyżek lokalowych	750 000	112 500	**Środki własne**	Zgodność z planem zagospodarowania,WPI, Strategią Gminy		Gmina Krzywda
			562 500	**Środki z UE**			
			75 000	**Budżet Państwa**			

ROZDZIAŁ IV
SPOSOBY KONTROLI REALIZACJI LOKALNEGO PLANU ROZWOJU GMINY KRZYWDA

Kontrola strategiczna powinna być procesem ciągłym. Dlatego będzie się ona składać z dwóch elementów: kontroli realizacji celów i kontroli założeń

Kontrola realizacji celów

Bieżącą kontrolę realizacji celów oraz monitoring założeń sprawować będzie Wójt Gminy Krzywda. Wszystkie jednostki organizacyjne w sprawozdaniu z działalności za rok poprzedni dokonają analizy swojej pracy pod kątem realizacji Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda. Wójt Gminy, na ich podstawie przygotuje informację dla Rady Gminy Krzywda na temat realizacji celów Lokalnego Planu Rozwoju Gminy. W informacji przedstawianej Radzie Gminy Krzywda powinny znaleźć się takie elementy jak:

- wykaz działań podjętych w ramach realizacji celów strategicznych
- nakreślenie priorytetowych planów na przyszły rok
- propozycje ewentualnych zmian i uzupełnień do Planu Rozwoju Gminy

Kontrola założeń

W latach 2006, 2009 i 2013 Wójt Gminy Krzywda obligatoryjnie powinien przeprowadzić kontrolę założeń wraz z coroczną kontrolą celów. Nie wyklucza to wprowadzania koniecznych zmian w założeniach w innych latach.

Jednostki organizacyjne Gminy dokonają analizy aktualnej sytuacji społeczno gospodarczej oraz wyników realizacji dotychczasowych celów w ramach swoich kompetencji. Na ich podstawie Wójt Gminy zaproponuje Radzie Gminy Krzywda dokonanie ewentualnych zmian lub uzupełnień w celach Lokalnego Planu Rozwoju Gminy Krzywda.

SCHEMAT KONTROLI ZAŁOŻEŃ I CELÓW

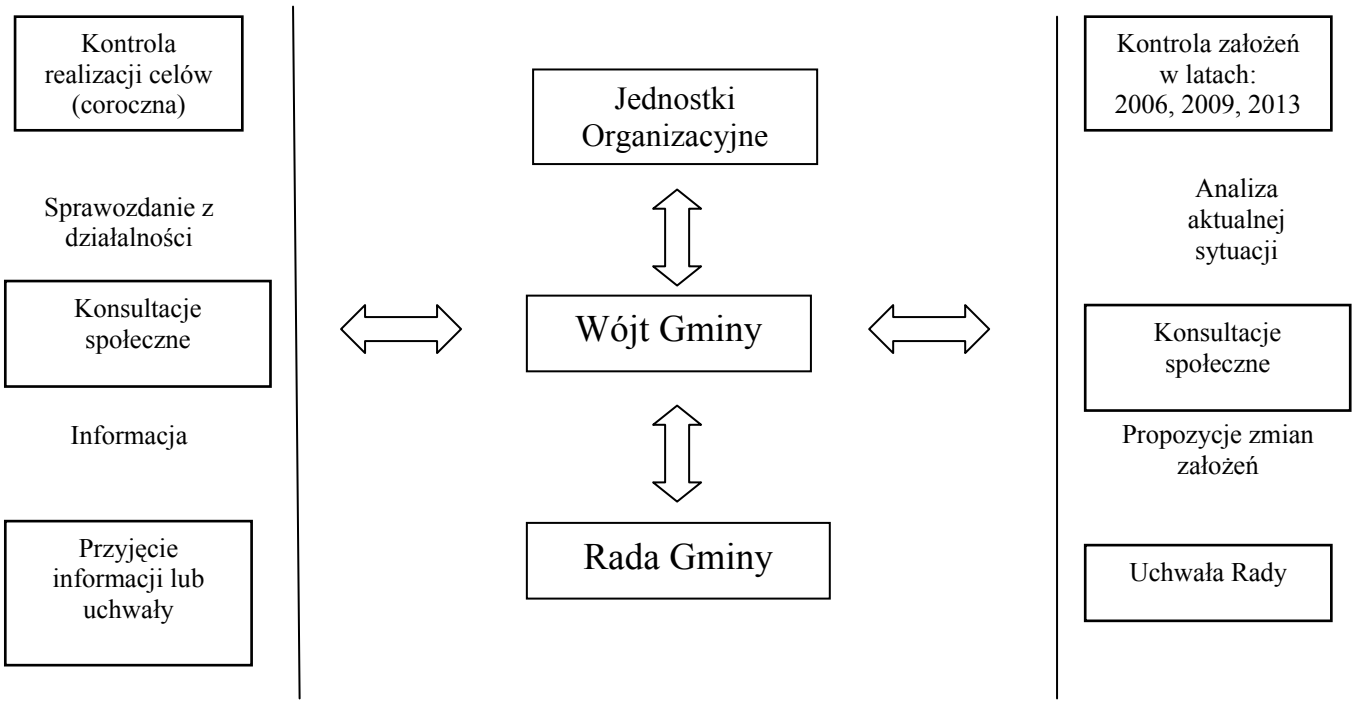

PODSUMOWANIE

Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda precyzuje zadania dla władz Gminy na najbliższe 10 lat. Niewątpliwą szansą na pozyskanie środków z funduszy strukturalnych jest fakt, iż Polska stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej. Jednak od sprawności lokalnych władz samorządowych zależy jaka kwota spośród funduszy trafi do naszej Gminy, w ramach ZPORR. Wysokość funduszy strukturalnych została określona na lata 2004-2006. Kolejna transza funduszy europejskich zostanie ustalona na lata 2007-2013 a ich wielkość będzie uzależniona od oceny wykorzystania funduszy z pierwszej transzy.

Niniejszy dokument jest uszczegółowieniem Strategii Rozwoju oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Krzywda. Należy jednak traktować go jako opracowanie, które będzie wymagało częstego uszczegóławiania i precyzowania. W chwili obecnej, nie możliwe jest precyzyjne określenie projektów na lata 2007 - 2013. Przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej, to z jednej strony szansa na pozyskanie funduszy strukturalnych, ale także obawa, na ile nasze rolnictwo, przemysł i handel dostosuje się do nowych warunków. Dziś trudno przewidzieć jak z dostosowaniem poradzą sobie nasi rolnicy i lokalne firmy. Niezależnie od wszystkiego lokalne samorządy terytorialne, muszą udźwignąć ciężar jaki na nich spoczywa i pozyskać jak najwięcej środków, które pochodzą niejako ze składek członkowskich naszego kraju..

Opracowanie Planu zostało, po części, wymuszone przez zapisy rządowego Uzupełnienia do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, określającego wymagania dla potencjalnych beneficjentów. Jednak dzięki temu przeprowadzono cały szereg konsultacji instytucjonalnych oraz społecznych. Z pewnością, wraz z upływem czasu Lokalny Plan Rozwoju Gminy Krzywda będzie posiadał jeszcze większe znaczenie, niż zostało mu to przypisane w momencie jego powstawania.